

POL-aanvulling Gebiedsontwik- keling Klavertje 4

**Advies over de reikwijdte en het detailniveau
van het milieueffectrapport**

19 februari 2008 / rapportnummer 2029-95

1. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg heeft het voornemen het gebied Klavertje 4, gelegen ten noordwesten van het Knoop-punt Zaarderheiken, te ontwikkelen. Onderdelen van deze gebiedsontwikke-ling zijn de grootschalige glastuinbouwgebieden Californië en Siberië, de be-drijventerreinen Trade-Port Noord en Freshpark, de veilingen ZON en Flora Holland, Greenpark Venlo (waar in 2012 eerst de Floriade plaatsvindt) en de ontsluiting van het gebied door middel van de ringvormige ontsluitingsweg waar de zogeheten 'Greenportlane' onderdeel van is.¹

Voor een aantal aspecten van de gebiedsontwikkeling is een wijziging van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) nodig. Het gaat dan vooral om her-begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de Provinciale Ont-wikkelingszone Groen (POG) en het mogelijk maken van gecombineerde func-ties in het gebied. Verwacht wordt, dat hierdoor meer milieuvriendelijke op-lossingen mogelijk worden, zoals restwarmtegebruik, waterkringlopen en syn-ergievoordelen. Voor de POL-aanvulling wordt een m.e.r.-procedure doorlo-pen. De Commissie beoogt met dit advies een constructieve bijdrage te leveren aan de discussie over de reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrap-port (MER).

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport:

- Vaststelling van het programma: een duidelijke beschrijving van alle ver-schillende projecten die in het plangebied (kunnen gaan) plaatsvinden, inclusief projecten die niet vallen onder de reikwijdte van het Besluit m.e.r., met daarbij een aanduiding van de fase waarin ze verkeren.
- Een toetsingskader voor alternatieve ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied op basis van de uitgangspunten en ambities van de gebiedsont-wikkeling.
- Geschiktheidsanalyses van het gebied gezien vanuit verschillende the-ma's / milieuaspecten en daaruit voortkomende alternatieven voor de ontwikkeling.
- Een beoordeling op hoofdlijnen van de milieueffecten van de verschillende ontwikkelingsalternatieven, waaronder uitwerking van de mogelijkheden voor de (gefaseerde) ontsluiting van het totale plangebied met de verschil-lende vormen van personen- en goederenvervoer.
- Een visie op de fase waarin de gebiedsontwikkeling zal verkeren in 2012 (Floriade) en 2020 en een doorkijk naar 2030.

2. LEESWIJZER

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. Aanvullend op de notitie

¹ Voor diverse planelementen van Klavertje 4 worden tevens (besluit-)m.e.r.-procedures doorlopen. Meer informatie hierover, alsmede verdere technische gegevens over de m.e.r.-procedure, zijn te vinden in bijlage 1. In bijlage 2 wordt een lijst gegeven van binnengekomen adviezen/zienswijzen over reikwijdte en detailniveau van het plan-MER.

'Voorstel voor reikwijdte en detailniveau' doet de Commissie in hoofdstuk 3 een suggestie voor aanpak van het gebiedsgerichte proces en de m.e.r.-procedure daarbinnen. In hoofdstuk 4 zet de Commissie uiteen welke stappen zij daarin ziet. Hoofdstuk 5 behandelt de beschrijving van milieueffecten.

3. ACHTERGROND EN PROBLEEMSTELLING

De ontwikkeling van Klavertje 4 staat niet op zichzelf maar heeft invloed op of wordt beïnvloed door de bredere omgeving; bestaande en geplande landbouwfuncties krijgen een andere plaats, evenals de geplande EHS en POG. Het al of niet onderling uitwisselen van functies en de verkeerskundige verknoping vereisen een samenhangende aanpak. Beschrijf in het MER hoe de deelprojecten binnen Klavertje 4 elkaar beïnvloeden, welke besluiten daarbij genomen moeten worden en in welke volgorde, en hoe afstemming tussen de verschillende deelprojecten geborgd wordt.

Bij de gebiedsuitwerking Klavertje 4 wordt uitgegaan van ontwikkelingsplanning, waarbij nog geen eindbeeld van het gebied vaststaat. Omdat nog niet zeker is welke functies uiteindelijk een plaats in het gebied zullen krijgen, raakt de m.e.r. verweven met de ontwikkelingsstrategie. Door op het niveau van het POL de milieugevolgen van keuzes inzichtelijk te maken, kan de m.e.r.-procedure de meeste meerwaarde hebben voor de planvorming.

De POL-aanvulling is kaderstellend voor verschillende al lopende en nog op te starten projecten. Daarom moeten in het MER onderbouwing van het voornemen en de m.e.r.-plichtige deelprojecten beschreven worden.

Het bovenstaande overziend adviseert de Commissie de volgende stappen in de aanpak van de m.e.r./ontwikkelingsstrategie:

1. Vaststellen voornemen en doel;
2. Vaststellen programma;
3. Vaststellen gegevensbestand;
4. Uitwerken van ambities, uitgangspunten en toetsingscriteria;
5. De landschappelijke opzet van het gebied en zoning aangeven en uitwerken tot een groen-blauw raamwerk;
6. De verschillende mogelijkheden voor invulling (ontwikkelingsalternatieven) binnen dit raamwerk en fasering hierbij uitwerken;
7. Milieubeoordeling op hoofdlijnen uitvoeren.

Hierbij merkt de Commissie op dat de eerste 4 stappen grotendeels parallel kunnen worden uitgevoerd. Deze aanpak borduurt voort op de manier waarop het project al door de provincie wordt opgepakt. In dit advies wordt de relatie van de verschillende stappen met de milieubeoordeling (in stap 7) geëxpliciteerd. Hieronder worden de verschillende stappen toegelicht.

4. AANPAK

4.1 Doelstelling

Beschrijf in het MER de beoogde doelen van de gebiedsuitwerking. Geef aan in welke besluiten deze doelen worden vastgelegd. Beschrijf (op hoofdlijnen)

welke ambities worden nagestreefd. Geef aan wat de relatie is tussen de m.e.r. voor Klavertje 4 en m.e.r.'s voor overige in het gebied lopende plannen.

4.2 Programma / voorgenomen activiteiten

Geef aan welke projecten en ontwikkelingen in het gebied aan de orde zijn dan wel gewenst zijn, inclusief projecten die niet vallen onder de reikwijdte van het Besluit m.e.r. Geef per project aan:

- wat er voor besluit(en) over genomen moet(en) worden;
- door wie dit/deze besluit(en) genomen wordt / worden;
- welke stappen er voor besluit(vorming) moeten worden doorlopen;
- of, bij m.e.r.-plichtige projecten, de m.e.r.-procedure afgerond is / zal worden vóór, tijdens of na de plan-m.e.r. Klavertje 4;
- welk tijdsplan er voor uitvoering van het project staat;
- welke mogelijkheden voor synergie met andere projecten gezien worden.

Geef per project op kaart de begrenzing aan. Geef hierbij aan of dit een harde of een globale begrenzing is. Geef aan, welke omvang (in termen van hectares of in termen van omvang van werkgelegenheid en inwonertallen) de verschillende plannen hebben; geef daarbij ook een indicatie van de fasering / tijdsplanning.

Neem hierbij ook de projecten op waarvan nog niet zeker is of ze in het plangebied komen. Voorbeelden zijn de aanleg van een windpark, bouw van een stadion en de verplaatsing van het rangeerterrein vanuit Venlo (zoals genoemd in paragraaf 3.8 van de visienota Bestuurlijk overleg). Geef aan in hoeverre de verschillende plannen en projecten randvoorwaarden of beperkingen stellen aan andere plannen en projecten.²

Geef een visie op de fase waarin de gebiedsontwikkeling zal verkeren in 2012 (Floriade) en 2020 en een doorkijk naar 2030.

Maak een globale analyse van de benodigde infrastructuur aan de hand van verkeers- en vervoersprognoses. Geef daarbij ook een indicatie van de mogelijke fasering en tijdsplanning voor de infrastructuur in relatie met het totale programma.

4.3 Gegevensbestand

Tijdens het locatiebezoek³ is aangegeven dat er voor alle nog te doorlopen m.e.r.-procedures één gegevensbestand (voor de huidige situatie en autonome ontwikkelingen op basis van vastgestelde besluiten) zal worden aangelegd. Hierin bevinden zich alle basisgegevens over het gebied, zonder analyse of waardeoordeel.

De Commissie acht in ieder geval beschrijvingen noodzakelijk van:

- de geologische, geomorfologische en bodemkundige opbouw van het gebied; geef tevens aan in hoeverre het huidige of vroegere grondgebruik de bodemkwaliteit heeft beïnvloed en beperkingen oplegt aan toekomstige

² Zo wordt er in adviezen 1 en 2 gewezen op de vestiging van intensieve veehouderij, in advies 2 op de locatie voor een Centrale verwerkingsinstallatie voor de Zandmaas en het veilingterrein, in advies 5 op uitbreiding van glastuinbouwgebied Siberië en in advies 8 op de plannen voor windturbines.

³ De Commissie heeft het plangebied bezocht op 3 januari 2008.

ontwikkelingsmogelijkheden (bijvoorbeeld door aanwezigheid vuilstorten, fosfaat, bestrijdingsmiddelen);

- het grond- en oppervlaktewatersysteem; geef een waterbalans op gebiedsniveau met de afvoeren van de verschillende beeksystemen. Beschrijf de aanwezige aquifers en kwel- en inzigtspatronen;
- de ecologische waarden in het gebied; geef zowel informatie over voorkomende soorten als de status, begrenzing en natuurdoeltypen van natuurgebieden; vermeld op kaart de aanwezigheid van waardevolle bossen, singels en boomgroepen;
- cultuurhistorische (waaronder archeologische) waarden in het gebied; historische routestructuur en paden;
- de landschappelijke opbouw van het gebied als resultante van bovenstaande punten;
- aanwezige milieuzoneringen en –beperkingen;
- aanwezige infrastructuur en huidige verkeersintensiteiten, inclusief langzaam verkeer en gebruik van openbaar vervoer (reizigersaantallen);
- de omvang van goederentransport over weg, spoor en water;
- aanwezige bebouwing;
- contourenkaarten voor geluid, lucht en externe veiligheid, inclusief de bronnen.

Presenteer deze gegevens op goed leesbare kaarten in het MER (met verwijzingen naar achterliggende rapporten). Zorg ervoor, dat de beschrijving van de gegevens zodanig is dat voor de landschappelijke opzet van het gebied en zonering (stap 5), voor invulling van ontwikkelingsalternatieven en fasering (stap 6) en voor de milieubeoordeling (stap 7) kan worden teruggegrepen op dezelfde brongegevens.

Ga voor de gegevensbestanden uit van zo actueel mogelijke gegevens, inclusief vastgestelde besluiten.

4.4 Uitgangspunten en beleid

Stel vast wat de ambities en uitgangspunten voor de gebiedsontwikkeling zijn; beschrijf welke randvoorwaarden deze aan de gebiedsontwikkeling stellen en werk deze uit tot een toetsingskader voor de alternatieven.⁴

Beschrijf hiertoe de ambities waarnaar gestreefd wordt, aanvullend op de volgende lijst (deze ambities komen naar voren uit de diverse geraadpleegde documenten):

- Invulling geven aan de Cradle-to-cradle filosofie⁵ van 'building on landscape' (niet onnodig aantasten ondergrond, meervoudig ruimtegebruik);
- Economische ambities waarmaken op een duurzame manier;
- De verwachte en gewenste kwaliteit van de verkeersafwikkeling op de te onderscheiden delen van de ontsluitingsstructuur (inclusief de verkeersafwikkeling op kruispunten) in termen van I/C-verhouding, respectievelijk verzadigingsgraad kruispunten;

⁴ In advies 3 wordt in dit licht onder andere gewezen op de afspraken rond het Natuurontwikkelingsplan Venlo West.

⁵ Cradle to-cradle' is een filosofie die uitgaat van het principe 'waste=food', oftewel alle afvalstoffen die geproduceerd worden moeten opnieuw als grondstof gebruikt kunnen worden. Hierbij is het van belang (producten uit) de biosfeer en de 'technosfeer' te scheiden. Het principe is primair ontwikkeld voor het fysieke fabricage- en bouwproces. Voor zover bekend is Klavertje 4 in Nederland één van de eerste voorbeelden waarin wordt nagegaan in hoeverre Cradle-to-cradle (op voorwaarden stellende wijze) in een gebiedsuitwerking kan worden toegepast.

- Synergie bereiken door het combineren van functies en het zodanig bij elkaar plaatsen van bedrijven dat kringlopen gesloten worden;
- Koppeling van de waterketen en het watersysteem;
- De mogelijkheden voor vermindering van de bijdrage aan klimaatsverandering en de eventuele aanpassing hieraan.

Beschrijf tevens de randvoorwaarden die door het relevante beleid aan de gebiedsontwikkeling worden gesteld.

Stel op basis van deze uitgangspunten en ambities een toetsingskader vast met 'gedragsregels' voor flexibele en effectieve invulling met (economische) functies op langere termijn en beschrijf hoe dit organisatorisch en bestuurlijk geborgd wordt.

4.5 Landschappelijke structuur opstellen

Voer op basis van de gegevens uit stap 3 (par. 4.3) geschiktheidsanalyses uit voor de verschillende functies die in het gebied een plaats moeten of kunnen krijgen. Ontwerp op basis van de geschiktheidsanalyses een duurzame groenblauwe structuur, bestaande uit

- de ecologische zones Molenbeekdal en natuurontwikkelingsplan Venlo-West;
- de verbindingen hiertussen ('sporten van de ladder');
- overige groengebieden binnen het plangebied Klavertje 4.

Geef hierin aan wat de status is van de diverse groengebieden:

- Ecologische Hoofdstructuur (EHS) bestaande natuur;
- EHS nog te ontwikkelen natuur;
- Provinciale Ontwikkelzone Groen begrensd in het POL;
- (nog) niet begrensde terreinen.⁶

Geef aan hoe wordt geborgd dat de landschappelijke basisstructuur / het groenblauwe raamwerk gerealiseerd wordt, zonder dat dit afhankelijk is van de invulling door bedrijfs- of andere functies. Geef hierbij ook aan wanneer deze landschappelijke structuur gereed moet zijn.

De Commissie constateert⁷ dat er ambities zijn voor een verdergaande groenblauwe invulling van het gebied, bovenop deze basisstructuur. Deze verdere groenblauwe invulling kan worden meegenomen in de te ontwikkelen alternatieven voor de invulling (zie paragraaf 4.6).

4.6 Invulling en ontwikkelingsalternatieven

Bestaande functies

Geef aan welke reeds vaststaande functies zich in het gebied bevinden of gepland zijn (Floriade, Siberië, Californië, Tradeport West en -Noord, nieuw gemengd bedrijf Horst); geef, voor zover mogelijk, de omvang hiervan op kaart aan.

⁶ Deze categorieën zijn ontleend aan het document 'Resultaten beeldvormingsfase', provincie Limburg, november 2007.

⁷ (aan de hand van de geraadpleegde documenten en mondelinge contacten)

Infrastructuur

Ontwerp, afgestemd op het in paragraaf 4.5 beschreven groenblauwe raamwerk, als volgende stap het netwerk van verbindingen:

- de ring voor de autoverkeerontsluiting met koppelingen aan hoofd- en onderliggend wegennet⁸;
- een netwerk van doorgaande, aantrekkelijke wandel- en fietsroutes die het gebied verbinden met de omgeving, met name ook de woongebieden;
- mogelijkheden voor ontsluiting per collectief en/of openbaar vervoer;
- mogelijkheden voor gebruik van spoor voor personen- en goederenvervoer van/naar Klavertje 4;
- mogelijkheden voor gebruik van de Maas voor goederenvervoer van/naar Klavertje 4;
- overige transportsystemen voor water, energie en goederen⁹.

Geef tevens de mogelijkheden van gefaseerde realisatie aan.

Vlakken invullen

Maak vervolgens, uitgaande van de groenblauwe basisstructuur, de bestaande functies en de infrastructuur een invulling van de rest van het gebied. Beschrijf hoe de verschillende gebiedsfuncties (glastuinbouw, logistiek, diverse soorten bedrijvigheid, kantoren, voorzieningen, recreatie, aanvullend groen en water en / of andere functies) binnen de structuur gezoned en gerelateerd aan het netwerk van verbindingen worden. Ga, waar de (gewenste) omvang van functies en de fasering van de invulling nog niet vaststaat, uit van bandbreedtes.

Alternatieven ontwikkelen

Geef aan welke alternatieven of varianten er mogelijk zijn voor de invulling binnen de landschappelijke basisstructuur. Ga hierbij in ieder geval in op varianten voor

- de (gefaseerde) ontsluiting van het totale gebied, waarbij - eventueel in bandbreedtes - wordt aangegeven met welke hoeveelheid verkeer op de hoofdinfrastructuur rekening moet worden gehouden, bijvoorbeeld in 2020 met een doorkijk naar 2030; geef ook aan in welke mate ontsluiting per collectief vervoer mogelijk is;
- soort, omvang en zonering van verschillende functies, waaronder ook aanvullend groen en water.

4.7 Milieubeoordeling

Toets de alternatieven aan het in stap 4 ontwikkelde toetsingskader. Beschrijf tevens op hoofdlijnen de milieugevolgen van de alternatieven. Beperk dit tot de informatie die nodig is voor de besluitvorming over de POL-aanvulling.¹⁰ Beoordeel elk milieuaspect kritisch op de volgende criteria:

- is het aspect onderscheidend voor de keuze tussen de alternatieven; houd daarbij ook rekening met indirecte effecten;
- zijn er voor het aspect bestaande knelpunten of zijn er knelpunten te verwachten in de toekomst; beschrijf of de milieuruimte (zoneringen, hindercirkels) een beperkende factor is.

⁸ Zie ook het advies van de Commissie over richtlijnen voor het MER Greenportlane (rapport 2030-30)

⁹ Hierbij denkt de Commissie ook aan de mogelijkheden voor ondergrondse goederenstromen, bij voorbeeld vervoer van stuksgoederen via een buizenstelsel naar de veiling of naar de bargeterminal.

¹⁰ De gedetailleerde milieu-informatie komt immers in de besluit-m.e.r.-ren voor de respectievelijke projecten aan de orde.

De milieueffecten van de alternatieven kunnen kwalitatief beschreven worden, tenzij voor het milieuaspect één van genoemde criteria van toepassing is en kwantificering leidt tot grotere nauwkeurigheid. Waar er aanleiding is om te veronderstellen dat er juridische knelpunten kunnen ontstaan kan worden gekozen voor de ‘omgekeerde benadering’: op basis van een kwantificering van de milieueffecten en de nog resterende ‘milieuruimte’ kan worden bepaald welke bandbreedte van activiteiten mogelijk is.

5. EFFECTENBEOORDELING

5.1 Algemeen

Dit hoofdstuk is, per milieuaspect, een uitwerking van de milieubeoordeling die wordt beschreven in paragraaf 4.7.¹¹ De wijze waarop effecten behandeld worden hangt mede af van de ambities voor de verschillende milieuaspecten. De milieueffecten dienen kwantitatief in beeld gebracht te worden in die gevallen beschreven in paragraaf 4.7.

5.2 Bodem en water

Beschrijf in hoeverre grootschalig grondverzet verwacht wordt en welke grondstromen daardoor binnen het gebied zullen optreden. Geef aan of er maatregelen nodig zijn die verband houden met de bodemkwaliteit, zoals bodemsanering of het afplaggen van percelen. Beschrijf de gevolgen die de functieveranderingen zullen hebben op de bodemkwaliteit.

Beschrijf de gevolgen van de functieverandering voor de waterhuishouding.¹² Geef aan welke veranderingen zullen optreden bij het beheer van aquifers (grondwateronttrekking, warmteopslag, e.d.).

Beschrijf de mate van koppeling van de waterketen met het watersysteem en geef aan of en op welke wijze piek- en seizoensberging van water plaatsvinden.

5.3 Natuur

Beschrijf de gevolgen van het voornemen voor de gebieden Sint Jan Sleutelbergbos en Reulsberg die deel uitmaken van de EHS. Beschrijf ook de gevolgen voor gebieden en verbindingen welke onderdeel uitmaken van de POG.

Laat op een kaart en beschrijving de samenhang en het functioneren van de gehele toekomstige ecologische structuur zien langs de Grote Molenbeek, van het Natuurontwikkelingsplan Venlo-West en van de ecologische verbindingen daartussen met de geplande maatregelen voor het kruisen van infrastructuur. Geef aan of en in hoeverre uitbreiding van de EHS aan de orde is en waar de POG moet worden herbegrensd. Ga in op de ligging van (robuuste) verbindingzones en in het bijzonder op gevolgen van het verleggen van de verbinding langs de Gekkengraaf.

¹¹ In advies 4 (zie bijlage 2) wordt erop gewezen dat effecten van bepaalde activiteiten elkaar kunnen versterken.

¹² Ook in advies 6 (zie bijlage 2) van het Waterschap wordt hierom gevraagd.

Beschrijf welke 'sporten' van de groene 'ladder' de Greenportlane kruisen en hoe die worden vormgegeven. Geef aan voor welke doelsoorten maatregelen genomen worden.

Geef aan welke natuurcompensatie op grond van eerdere besluiten nog gerealiseerd moet worden in het plangebied¹³ en wat voor aanvullende natuurcompensatie nodig is op basis van de Beleidsregel Natuurcompensatie van de provincie Limburg. Geef aan hoe deze compensatie wordt vastgelegd. Presenteer hiervoor een berekening in aansluiting op het natuurcompensatieplan Trade Port Noord uit 2005.

Geef tevens aan in hoeverre en voor welke activiteiten een ontheffing van artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig zal zijn.

5.4 Verkeer

Geef de verkeersprognoses voor het plangebied en studiegebied voor 2012¹⁴, 2020 en 2030. Beschrijf in het plan-MER in grote lijnen de effecten van de invulling van het gebied (zoals beschreven in paragraaf 4.6):

- de verkeersintensiteiten op de belangrijkste wegen;
- de kwaliteit van de verkeersafwikkeling in termen van I/C-verhoudingen en de verzadigingsgraad van belangrijke kruispunten;
- de eventuele congestie (duur en -zwaarte);
- de verkeersveiligheid (ongevalskans, slachtoffers);
- de ontsluitingsmogelijkheden voor langzaam verkeer;
- het gebruik van de weg door en de omvang van collectief vervoer;
- de effecten van ontsluiting via het spoor op zowel personen- als goederenvervoer;
- de effecten van de ontsluiting voor goederenvervoer via de bargeterminal.

5.5 Woon- en leefmilieu

Geluid

Geef inzicht in de geluideffecten door geluidcontouren aan te geven op duidelijk kaartmateriaal. Maak onderscheid tussen effecten van de bedrijventerreinen, spoor- en wegverkeer. Daar waar cumulatie relevant is, dient de gecumuleerde geluidbelasting gegeven te worden. Geef tevens het aantal geluidbelaste woningen aan met een geluidbelasting vanaf 50 dB(A) (industrielawaai) en 48 dB (wegverkeerslawaai). Voor nieuw te vestigen industrie kan uitgegaan worden van emissiekentallen per milieucategorie. Geef aan of, gezien de voorgenomen vestiging van bedrijven uit milieucategorie 5, er sprake is van zoning volgens de Wet geluidhinder.

Voor wegverkeerslawaai bij bestaande wegen kan naar het oordeel van de Commissie in plaats van modelberekeningen worden volstaan met het vergelijken van intensiteiten. Een toename van minder dan 30% respectievelijk een afname van minder dan 20% kan verwaarloosd worden. Het effect blijft dan beperkt tot maximaal 1 dB.

¹³ Zie ook advies 13 (bijlage 2)

¹⁴ Bedoeld wordt de situatie ten tijde van de Floriade; deze verkeersprognoses moeten overeenstemmen met die uit het MER voor de Floriade 2012.

Lucht

Beschrijf de gevolgen van de verschillende alternatieven voor de luchtkwaliteit in het studiegebied, onafhankelijk of sprake zal zijn van overschrijding van grenswaarden. Volg hierbij de wetgeving¹⁵ zoals die van kracht zal zijn ten tijde van de besluitvorming. Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007). Maak aannemelijk dat de bijdrage ten gevolge van de gebiedsontwikkeling (inclusief aanleg van de Greenportlane) voldoet aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit.

Geef in het MER voor fijn stof (PM₁₀) en NO₂ inzicht in de concentratieniveaus en overschrijdingen van grenswaarden zowel voor de autonome ontwikkelingen als voor de verschillende alternatieven. Beschrijf:

- de ligging en grootte van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere gevoelige bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden;
- de mate van overschrijding van grenswaarden.

De Commissie merkt op dat niet te verwachten is dat de grenswaarden voor de overige stoffen uit de Wet luchtkwaliteit (SO₂, CO, Pb en benzeen) zullen worden overschreden. Gezien de jurisprudentie¹⁶ beveelt de Commissie toch aan de concentraties van deze stoffen en de toetsing daarvan aan de grenswaarden op te nemen in het MER.

Het Europese Parlement heeft op 11 december 2007 streef- en grenswaarden voor PM_{2,5} vastgesteld.¹⁷ In het MER moet zo goed mogelijk worden aangegeven wat de gevolgen van de voorgenomen activiteit zijn voor de PM_{2,5}-concentraties. Toets de resultaten aan de luchtkwaliteitseisen zoals opgenomen in de EU-richtlijn voor PM_{2,5}.¹⁸

Externe veiligheid

Breng voor de alternatieven het plaatsgebonden risico en het groepsrisico ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen kwalitatief in beeld. Geef tevens aan of er bestaande knelpunten (voorzover die er zijn) door het voorstellen verdwijnen en of er nieuwe knelpunten ontstaan.

Indien er op basis van expert judgement aanleiding is om aan te nemen dat er bij de alternatieven geen sprake zal zijn van overschrijding van normen, kan een kwantitatieve risicoanalyse in dit stadium achterwege blijven.

5.6 Landschap en cultuurhistorie

De beoogde ontwikkelingen zullen het heideontginningslandschap ingrijpend wijzigen. Beschrijf welke nieuwe kwaliteiten geïntroduceerd worden en in hoeverre de ontstaansgeschiedenis van het landschap afleesbaar blijft. Geef ook

¹⁵ Per 15 november 2007 is een nieuw wettelijk stelsel voor luchtkwaliteitseisen in werking getreden.

¹⁶ Zie uitspraak 200308882/1 van 16 februari 2005 inzake Rijksweg 73-zuid Ambt Montfort.

¹⁷ Voor PM_{2,5} geldt een grenswaarde (jaarnorm 25 µg/m³ per 2015), streefwaarden (20 µg/m³ per 2020) en een reductiedoelstelling voor de 'gemiddelde-blootstellingsindex' (GBI) tot 20% voor de periode 2010-2020. De GBI is de gemiddelde blootstelling aan PM_{2,5} van de bevolking die voor het referentiejaar (2010) wordt vastgesteld. Doel van de GBI is de schadelijke gevolgen voor de menselijke gezondheid te verminderen.

¹⁸ Naar verwachting zal de nieuwe EU-richtlijn eind 2008 zijn geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. In beginsel kunnen de bepalingen van een richtlijn geen rechtstreekse werking hebben voordat de implementatietermijn is verstreken. Lidstaten dienen zich gedurende deze termijn wel te onthouden van maatregelen die het bereiken van het doel van de richtlijn in gevaar zouden brengen.

de landschappelijke effecten van de nieuw aan te leggen waterstructuur. Gebruik bij de beschrijving van de landschappelijke effecten als parameters:

- afleesbaarheid ontstaansgeschiedenis (cultuurhistorie);
- esthetica (landschapsarchitectuur);
- functionaliteit.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Provincie Limburg, Gedeputeerde Staten

Bevoegd gezag: Provincie Limburg, Provinciale Staten

Besluit: Partiële herziening Provinciaal Omgevingsplan Limburg

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C9, C10.2, C11.2, C14, D9, D10.2, D11.2, D14.

Activiteit: Ontwikkeling van het gebied Klavertje 4.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- 'Visienota Bestuurlijk Overleg Gebiedsontwikkeling Klavertje 4, Hart van Greenport Venlo', provincie Limburg, gemeente Horst aan de Maas, gemeente Maasbree, gemeente Sevenum, gemeente Venlo, 30 januari 2006.
- 'Resultaten Beeldvormingsfase, aanzet tot een Programma van Eisen Ruimtelijk ontwerp Klavertje 4', 1 november 2007.
- 'Voorstel reikwijdte en detailniveau planMER ten behoeve van de POL-aanvulling Gebiedsontwikkeling klavertje 4'.
- Startnotitie MER Greenportlane, provincie Limburg, november 2007.
- Verzamelkaart met bestemmingen voor het gebied, Oranjewoud, 2008.
- Plankaarten van de diverse vigerende bestemmingsplannen in het gebied Klavertje 4.
- Kaart Klavertje 4 landbouwontwikkelingsgebied en verwevingsgebied, Oranjewoud, 2008.
- Kaart plangebied Trade Port Noord en Park Zaarderheiken, Oranjewoud, 2008.
- Kaart Klavertje 4 Oppervlakte projecten, Oranjewoud, 2008.
- Kaart Klavertje 4 werklandschap, Oranjewoud, 2008.

De Commissie heeft kennis genomen van de (inspraak)reacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een lijst van reacties en adviezen wordt gegeven in Bijlage 2.

Procedurele gegevens:

- aankondiging start procedure op 12 december 2007 in het Eindhovens dagblad editie Helmond
advies aanvraag: 7 december 2007
- ter inzage legging: 13 december 2007 tot en met 4 januari 2008
- advies reikwijdte en detailniveau: 19 februari 2008

Bijzonderheden:

Onder de noemer van gebiedsontwikkeling Klavertje 4 valt een groot aantal plannen en projecten. Sommige hiervan zijn m.e.r.(beoordelings)plichtig. Over een aantal van deze m.e.r.-procedures heeft de Commissie al eerder advies uitgebracht. Dit zijn de volgende projecten:

- Trade Port Noord Venlo; richtlijnenadvies uitgebracht 01-01-1997; toetsingsadvies uitgebracht 22-04-1999;

- Golfbaan Park Zaarderheiken (Trade Port Noord); richtlijnenadvies uitgebracht 16-12-2003; toetsingsadvies uitgebracht 09-06-2005;
- Glastuinbouwgebied Californië (Horst a/d Maas); richtlijnenadvies uitgebracht 01-07-2004; toetsingsadvies uitgebracht 01-09-2005;
- Nieuw Gemengd Bedrijf te Horst aan de Maas; richtlijnenadvies uitgebracht 18-01-2007;
- Ontwikkeling Glastuinbouw Siberië fase 3 en 4, gemeente Maasbree; richtlijnenadvies uitgebracht 04-04-2007;
- Floriade 2012; richtlijnenadvies uitgebracht 15-08-2007;
- Greenportlane; richtlijnenadvies uitgebracht 19-01-2008.

Mogelijk volgen er nog (besluit-)m.e.r.-procedures voor andere projecten die deel uitmaken van de gebiedsontwikkeling.

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. J.A.M. van Dijk
 ir. J.A. Huizer
 ir. W.H.A.M. Keijsers
 drs. G. Korf (secretaris)
 drs. L.H.J. Verheijen (voorzitter)
 ir. R.F. de Vries

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. A.C.M. Schoester, namens Burgemeester en Wethouders van Sevenum, Sevenum
2. E.M. van der Molen-Zwart, namens Burgemeester en Wethouders van Horst aan de Maas, Horst
3. P.H. Bossenbroek, namens Staatsbosbeheer Regio Zuid, Tilburg
4. ir. J.H. Heijnen, namens Stichting Milieufederatie Limburg, Roermond
5. E. Pelsler, namens Wayland Nova BV, Bergschenhoek
6. ing. F.H. A. Wijnen, namens het dagelijks bestuur van waterschap Peel en Maasvallei, Venlo
7. drs. B. Fasol namens De Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg, plaats onbekend
8. H.J. ten Brinke namens Gemeente Venlo, Venlo
9. L.C.C.M. Visschers, namens Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Den Bosch

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport POL-aanvulling Gebiedsontwikkeling Klavertje 4

De provincie Limburg wil het gebied Klavertje 4 ontwikkelen. Onderdelen van deze gebiedsontwikkeling zijn de glastuinbouw in Californië en Siberië, de bedrijventerreinen Trade-Port Noord en Freshpark, de veilingen ZON en Flora Holland, Greenpark Venlo (waar in 2012 eerst de Floriade plaatsvindt), de ontsluiting van het gebied door middel van de zogeheten 'Greenportlane' en herbegrenzing en uitbreiding van natuur. Voor een aantal aspecten van de gebiedsontwikkeling is een wijziging van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) nodig. Voor de POL-aanvulling wordt een m.e.r.-procedure doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2315-1